

Praha, 13. září 2012

Vážený pane premiére,
vážení členové vlády,

dovolujeme si obrátit se na vás v otázce podpory lidských práv v české zahraniční politice.

Od svého vzniku se Česká republika profiluje jako země, pro niž je obhajoba lidských práv důležitou součástí této politiky. Troufáme si říci, že je to i jeden z nejvýraznějších prvků, kterými je naše republika na mezinárodní scéně patrná a také prvek, na který jsme jako občané hrdí.

Chápeme, že na Vás leží odpovědnost za balancování různých zájmů České republiky. Podpora lidských práv je však prioritou především principiální. Domníváme se, že přivírání očí před nespravedlnostmi a bagatelizování konkrétních případů je ve svém důsledku kontraproduktivní i pro obchod samotný a v dlouhém horizontu neslouží k jeho udržitelnému rozvoji, ve kterém se obě strany budou vzájemně respektovat.

Kauza Pussy Riot a otázka Tibetu, zmíněné předsedou vlády v projevu na Mezinárodním strojírenském veletrhu, ilustrují, že Rusko a Čína nerespektují lidská práva a že v Rusku chybí nezávislé soudnictví. Tato selhání si nemůžeme dovolit přehlížet; budou se mimo jiné přímo dotýkat i českých exportérů, například v podobě nemožnosti dovolat se v těchto zemích práva.

Jak víme sami ze své minulosti, téměř každý konkrétní příklad nespravedlnosti lze zpochybnit. Do této kategorie spadají například výroky, že Tibet by dnes stejně nebyl demokratický, ruský blogger Alexej Navalny byl opravdu obviněn za krádež dřeva, českoslovenští disidenti byli především asociální alkoholici a podobně.

Přejímat tato účelová ospravedlnění je podle našeho názoru velice nebezpečné. Nejenže to zkresluje hodnoty české zahraniční politiky - podpory lidských práv, ale i z praktického hlediska je to dlouhodobě kontraproduktivní z důvodů zmíněných výše.

Je v bytostném zájmu České republiky vyvíjet soustavný tlak na dodržování lidských práv a právního státu. Zejména jako pro malou zemi by pro nás měly být demokratické standardy našich sousedů a obchodních partnerů zcela prioritní otázkou, neboť se nás přímo dotýkají. A zvolíme-li si cestu přivírání očí a opatrné konformity, nejen že tím podporujeme podobnou neprincipiálnost i v tuzemském prostředí, ale může to mít časem pro naši zemi velmi konkrétní a závažné důsledky, proti nimž budou nepodložené obavy o pokles exportu triviální.

Apelujeme proto na Vás, abyste obnovili a zdůraznili pevný závazek vlády České republiky podporovat lidská práva a právní stát po celém světě, včetně práva na svobodu projevu, sdružování a spravedlivý soudní proces nezatížený politickou manipulací.

S úctou,

Vladimír Bartovic, Zástupce ředitele Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM

Ivana Bursíková, Ředitelka Agora Central Europe

Jakub Klepal, Výkonný ředitel Nadace Forum 2000

Jeff Lovitt, Výkonný ředitel PASOS

Alexandra McGehee, Výkonná ředitelka Asociace pro mezinárodní otázky

Marek Svoboda, Ředitel sekce podpory lidských práv a demokracie, Člověk v tísni

Petruška Šustrová, Ředitelka Mezinárodního sdružení Občanské Bělorusko

Kontakt: Marek Svoboda, Člověk v tísni, Šafaříkova 635/24, 120 00 Praha 2

INSTITUT PRO EVROPSKOU POLITIKU
EUROPEUM
INSTITUTE FOR EUROPEAN POLICY

